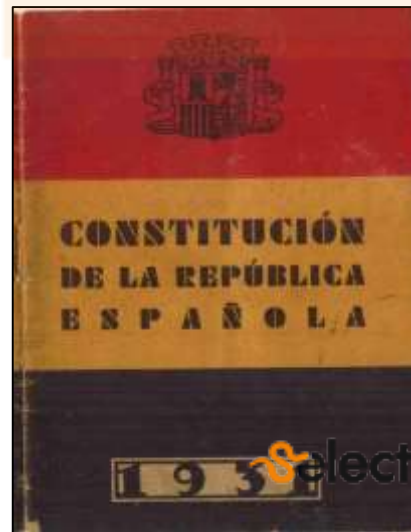

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36)

1. La proclamació de la República i el govern provisional.
  - 1.1. La proclamació a Catalunya.
2. La Constitució de 1931.
3. Qui és qui en l'escenari polític.

T.3.La Segona República espanyola (1931-1936).

1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
------	------	------	------	------	------	------	------

Governos Berenguer i Aznar.
"DICATABLANDA"

President República: **Alcalà Zamora** (D.L.R)
Cap de Govern: **Manuel Azaña** (I.R)

Bienni d'Esquerres

14 d'abril.
Proclamació de la II República.

10 d'agost.
Aixecament general Sanjurjo.

28 de juny.
Eleccions a corts constituents.

9 de setembre.
Aprovació Estatut d'Autonomia.

President República: **Alcalà Zamora** (D.L.R)
Cap de Govern: **A. Lerroux** (P.R)

Bienni Negre

19 de novembre 1933.
Triomf de les dretes.

6 d'octubre de 1934.
Proclamació de la República catalana.

Desembre de 1933.
Govern de Lerroux.

6 d'octubre de 1934.
Revolució a Astúries.

President República: **Manuel Azaña** (I.R)
Cap de Govern: **Casares Quiroga** (F.P)

Front Popular

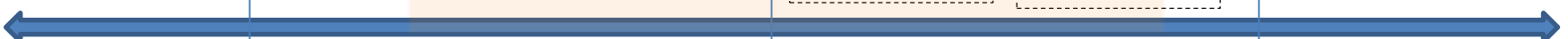
Guerra Civil
(1936-39)

16 de febrer 1936.
Triomf del Front Popular.

17-19 de Juliol 1936.
Insurrecció militar contra la República.

28 de gener.
Dimissió de Primo de Rivera.

17 Agost.
Pacte de Sant Sebastià.

Generalitat de Catalunya (Estatut de Núria)

F. Macià (ERC) 1932-33	Companys (ERC) 1933-34	<i>Suspensió de l'Estatut.</i>	Companys (ERC) 1936-39
----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

20 de novembre 1932.
Eleccions al Parlament de Catalunya.
Triomf ERC.

6 d'octubre de 1934.
Empresonament del govern de la Generalitat.

16 de febrer de 1936.
Amnistia 30.000 presos polítics. Retorn del Puerto de Santa Maria del president Companys.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

Caiguda de
Primo de Ribera.

Gener 1930.

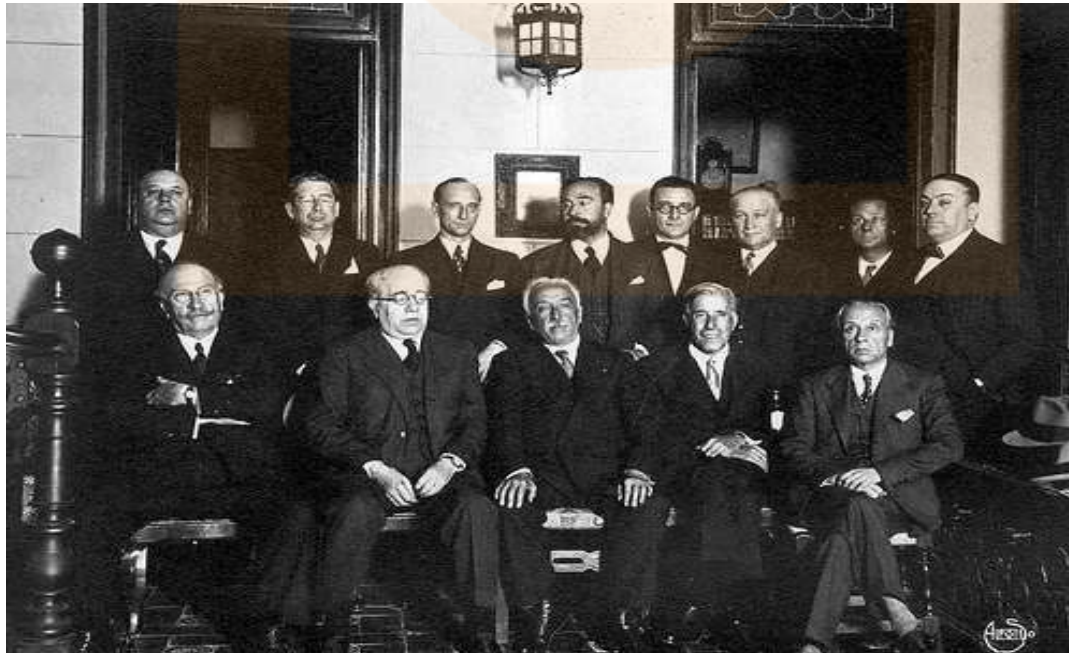

Dictablanda. Alfons
XIII nomena el
General Berenguer.

Govern de l'Almirall
Aznar. Convocatòria
d'eleccions municipals.

1931.

Signatura del **Pacte de San Sebastián** (agost de 1930)

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

Eleccions municipals del 12 d'abril de 1931.

Les candidatures
republicanes guanyen
les eleccions
municipals.

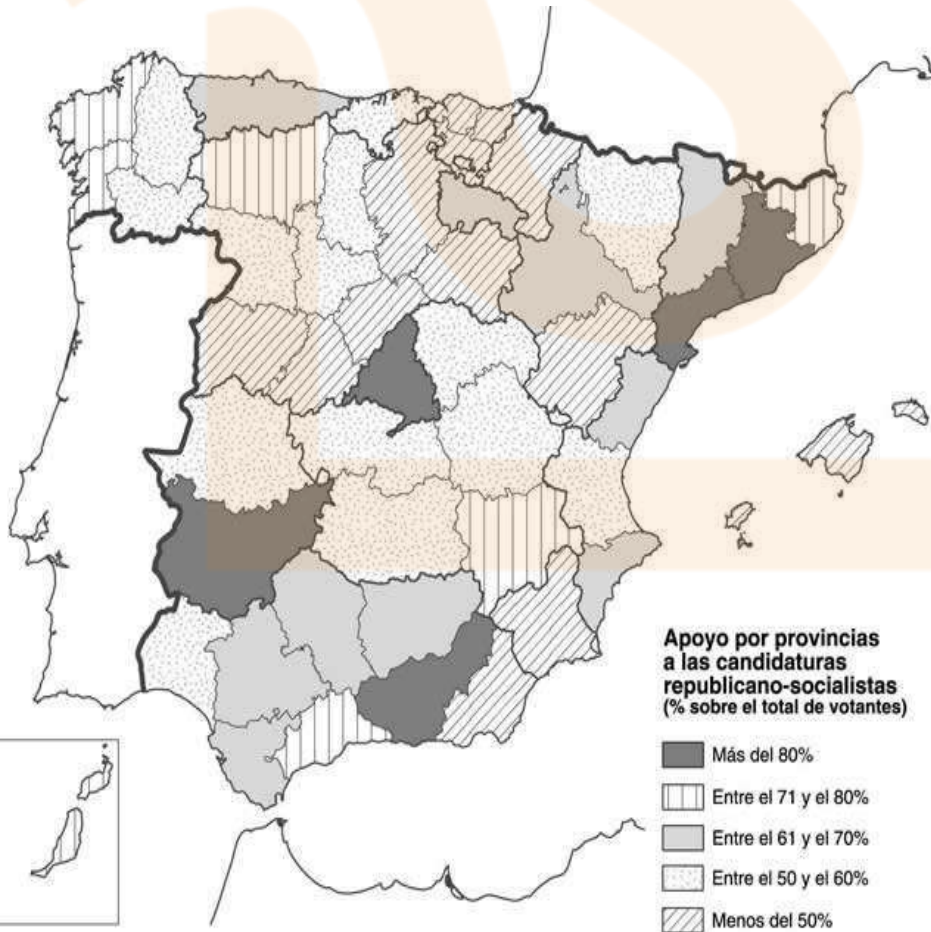
El 14 d'abril alguns
ajuntaments
proclamen la
República.

Alfons XIII abandona
el país en direcció a
l'exili.

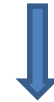
Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

Elecciones municipales del 12 d'abril de 1931.

Les candidatures republicanes guanyen les eleccions municipals.

El 14 d'abril alguns ajuntaments proclamen la República.

Alfons XIII abandona el país en direcció a l'exili.

La Proclamació de la República i el període constituent.

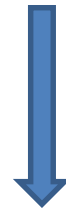
El 12 d'abril se celebren les eleccions municipals. Aquells partits que havien signat el **Pacte de Sant Sebastià** reben una **victòria contundent**. S'imposen a 41 de les 50 capitals de províncies. A les ciutats guanyen els republicans als pobles guanyen les forces conservadores. El dia **14 d'abril** alguns ajuntaments **proclamen la República** i poc a poc, al llarg del dia, la població comença a sortir al carrer. Davant la situació, el **rei decideix marxar**.

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

Govern Provisional.

Alcalà Zamora. President.	Sector conservador i catòlic. <i>Derecha Liberal Republicana</i>
Casares Quiroga	Nacionalisme gallec. <i>Organización Republicana Gallega Autónoma (ORGA).</i>
Nicolau d'Olwer	Nacionalisme català. <i>Acció Catalana.</i>
Martínez Barrios	Republicanisme. Unión Republicana.
Miguel Maura	Sector conservador i catòlic. <i>Derecha Liberal Republicana</i>
Manuel Azaña	<i>Progressistes republicans. Izquierda Republicana.</i>
Fernández de los Rios	Socialisme espanyol. <i>PSOE</i>
Largo Caballero	Socialisme sindical espanyol. <i>PSOE i UGT</i>
I. Prieto	Socialisme espanyol. <i>PSOE</i>
A. Lerro	Conservadors republicans. <i>Partido Republicano Radical.</i>

Nova convocatòria eleccions el 28 de juny de 1931.

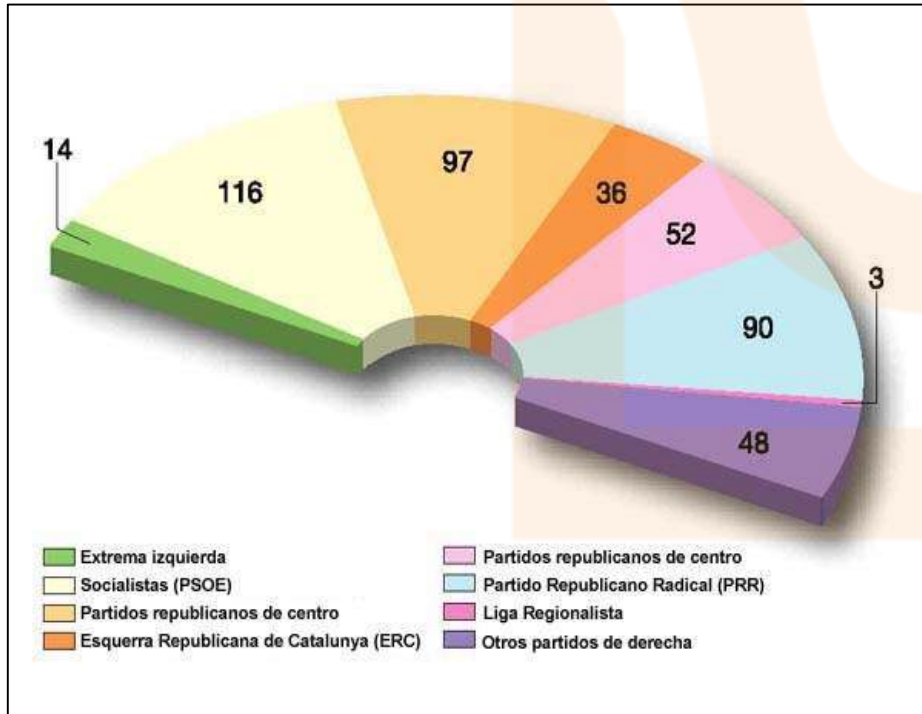

Noves mesures polítiques.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

Resultats eleccions
el 28 de juny de 1931.

Els socialistes, en representació de gran part de la classe obrera, i els radicals i radical-socialistes, els quals representaven a una àmplia part de la petita i mitjana burgesia rural i urbana, van ser els guanyadors.

PARTITS	PERCENTATGE DE DIPUTATS
Esquerra	55,3% (263 diputats)
Partido Socialista (PSOE)	24,75%
Partido Radical Socialista	12,19%
Esquerra Republicana de Catalunya	6,6%
Acción Republicana	5,57%
ORGA	3,3%
Federals	2,89%
Centre i dreta	44,7% (154 diputats)
Partido Radical	19,21%
Partits Monàrquics	7,44%
Partido Republicano Conservador	5,57%
Partido Agrario	5,37%
Asociación al Servicio de la República	2,89%
Basco-navarresos	2,89%
Partido Liberal Demócrata	0,83%
Lliga Catalana	0,63%
Altres	0,4%

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

El **28 de juny de 1931 se celebren eleccions**. I una majoria republicanosocialista surt vencedora de les eleccions amb 279 diputats sobre 464. Surt elegit **Alcalá Zamora com a president** de la República i **com a cap de govern M. Azaña**. Inici **d'una política reformadora** molt important que no tindrà el suport ni de la dreta ni de les organitzacions obreres.

Bienni d'esquerres

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

1.1. La proclamació a Catalunya.

F. Macià proclamava la **República Catalana** integrada en una **Federació de Repúbliques Ibèriques**.

Companys, davant la derrota de la Lliga, **proclama la República** des del balcó de l'Ajuntament de Barcelona. 14 d'abril.

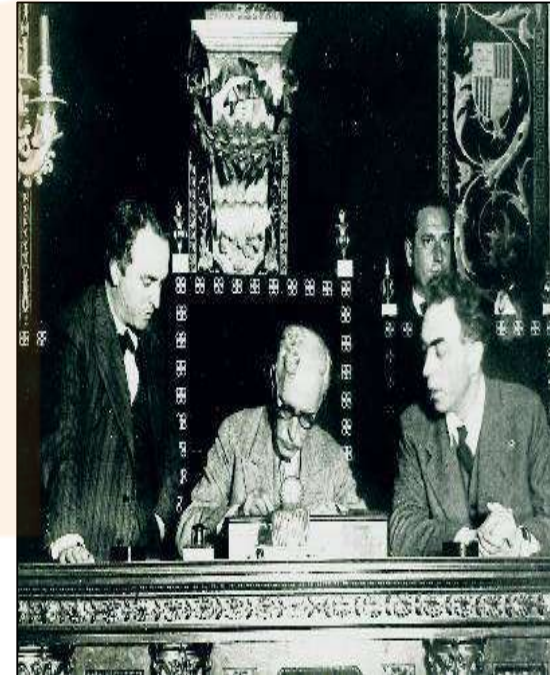
Hores després, F. Macià proclamava la **República Catalana** integrada en una **Federació de Repúbliques Ibèriques**.

Una comissió del govern provisional demana a Macià a **sotmetre la decisió a unes futures corts constituents**.

Concessió d'un **règim d'autonomia**.

Macià signa la **concessió d'un règim d'autonomia** concretat en el govern de la Generalitat i el compromís de l'elaboració d'un Estatut d'Autonomia que seria aprovat pel govern espanyol després de ser referendat pel poble català.

1. La proclamació de la República i el govern provisional.

1.1. La proclamació a Catalunya.

Esquerra Republicana de Catalunya (1931).

- Partit Polític fruit de la unió de **Estat Català** (Macià), del **Partit Republicà Català** (Companys) i del grup que editava “**Opinió**”. Fundat el març de 1931. Un mes abans de la proclamació de la Rep.

Principis bàsics del partit.

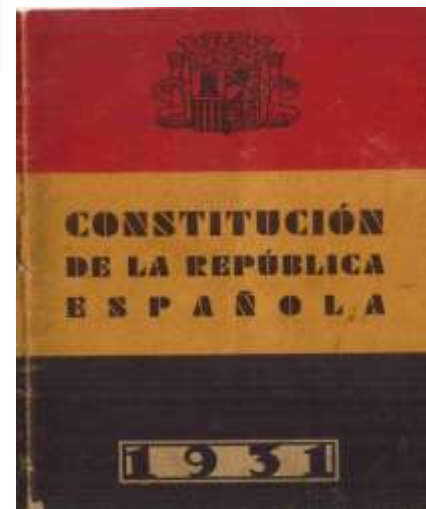
- Reconèixer la **personalitat pròpia de Catalunya**, **defensa dels drets de l'home i del ciutadà**, la **federació amb altres pobles ibèrics** i un **programa social** que tingui en compte la defensa dels drets dels treballadors.

2. La Constitució de 1931.

Característiques de la Constitució (1931)

Caràcter progressista i democràtic.

“Es defineix Espanya com una República de treballadors de totes les classes, que s’organitzen en un règim de llibertat i justícia”

2. La Constitució de 1931.

Característiques de la Constitució (1931)

Organització dels poders de l'estat.

Sistema unicameral. El poder legislatiu resideix en les **corts**. El poder executiu recau en un **Cap de Govern i un Consell de ministres**. I en un **president de la República**. El poder judicial es confiava a **uns jutges independents** i la creació d'un Tribunal de Garanties Constitucionals.

2. La Constitució de 1931.

Característiques de la Constitució (1931)

Estructura de l'Estat.

L'estat es configura de manera integral.
Voluntat descentralitzadora de la República.

¡ESPAÑOLI!
¡Guerra al Estatuto catalán!

En tanto que el intelectual, el obrero y el profesional castellanos, no podrán ejercer cargos en Cataluña, los catalanes podrán hacerlo en toda España.
¡ESO ES EL ESTATUTO CATALAN!!

Mientras las contribuciones e impuestos, gravan hasta el límite a los demás españoles, los catalanes, sonreirán magníficos, ante nuestra muerte económica.
¡ESO ES EL ESTATUTO CATALAN!!

¡COMERCIAENTES! ¡PUEBLO!
Hasta no saber a qué ateneros, no compréis productos catalanes.

Mientras para Cataluña, salieron millones y millones de pesetas y para esa Región, se dictaron leyes proteccionistas, Castilla sucumbía, por falta de toda protección y auxilio.

Selectivitat i jo
En este momento no admitimos visita de vieneses y alemanes. Presenten casas catalanas, interin no espemos el resultado de la discusión del ESTATUTO.

2. La Constitució de 1931.

Característiques de la Constitució (1931)

Sufragi Universal.

S'establia el dret a vot des dels 23 anys de manera igual, directa i secreta, i per primera vegada es concedia **el dret a sufragi a les dones.**

2. La Constitució de 1931.

Característiques de la Constitució (1931)

La Cultura.

La Cultura apareix com una funció primordial de l'estat, que l'ha d'estendre a tota la població.

“La enseñanza primaria será gratuita y obligatoria”.

García Lorca i Margarida Xirgú.
selectivitat.io

Las Misiones pedagógicas.

2. La Constitució de 1931.

Característiques de la Constitució (1931)

Aconfessionalitat de l'estat.

L'estat **republicà** declarava **no tenir cap religió oficial** i es proposava eliminar l'ajuda econòmica a qualsevol Església.

El **cardenal Segura**, va publicar una violenta pastoral sobre la gravetat del moment en la qual **propugnava la unió defensiva dels catòlics** per aturar les reformes.

El **maig de 1931** una reacció popular i **anticlerical** va provocar l'incendi d'un centenar d'edificis eclesiàstics.

3. Qui és qui en l'escenari polític de la II República.

Esquerres

Partits i Organitzacions polítiques.

Dretes

República
A favor

PSOE
Prieto i Basteiro
UGT
Posició reformista. Aliança amb els republicans.

Acción Republicana
M. Azaña
Republicans de centre esquerra.

Partit Radical
A. Lerroux
Conservadors republicans.

Derecha Liberal Republicana
Alcalà Zamora
Catòlics i conservadors.

ORGA
Casares Quiroga
Nacionalisme gallec

Partit Radical Socialista
Republicans de centre-esquerra

Lliga Catalana
F. Cambó
Posició ambigua

CEDA (1933)
Gil Robles
Coalició electoral que defensava els grans terratinents i l'església.

ERC
Macià i Companys
Nacionalistes i republicans

PNB
Aguirre
Nacionalistes bascos.

República
En contra

CNT
Divisió entre trentistes (suport) i faistes (opció més radical).

PCE
D. Ibárruri
*Escissió del PSOE (1921).
Pocs militants.
L'any 36 a Catalunya es crearà el PSUC.*

Renovación Española
Calvo Sotelo
Defensa obertament la liquidació de la República.

Falange Española
JA Primo de Rivera
Grups paramilitars, propers al feixisme.

JONS
Ideologia antidemocràtica.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

4. El context econòmic i polític.

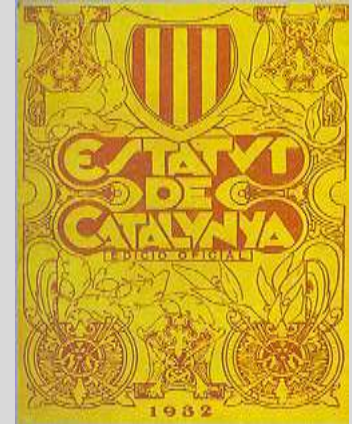
- 4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.
- 4.2. La Conflictivitat social.
- 4.3. El perill dels feixismes europeus.

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

- 5.1. La reforma agrària.
- 5.2. La reforma religiosa.
- 5.3. La reforma militar.
- 5.4. La reforma de l'estat centralista.
- 5.5. La reforma social.

6. La Catalunya autònoma.

- 6.1. L'Estatut de Núria (1932).
- 6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.
- 6.3. El món obrer català.

4. El context econòmic i polític.

4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.

Dades demogràfiques

La població a Espanya entre 1900 i 1930

Any	Població	Natalitat	Mortalitat	Esperança de vida
1900	18.594.000	33,8 per mil	28,9 per mil	34,8 anys
1910	19.927.000	32,6 per mil	23 per mil	41,7 anys
1920	21.303.000	29,4 per mil	23,3 per mil	41,2 anys
1930	23.563.000	30,3 per mil	21,3 per mil	50 anys

Font: Bloc revista Sapiens. Consultada el 09/03/2014. <http://blogs.sapiens.cat/socialsenxarxa/2011/02/14/la-modernitzacio-demografica-d%E2%80%99espanya-en-el-primer-terc-del-segle-xx/>

4. El context econòmic i polític.

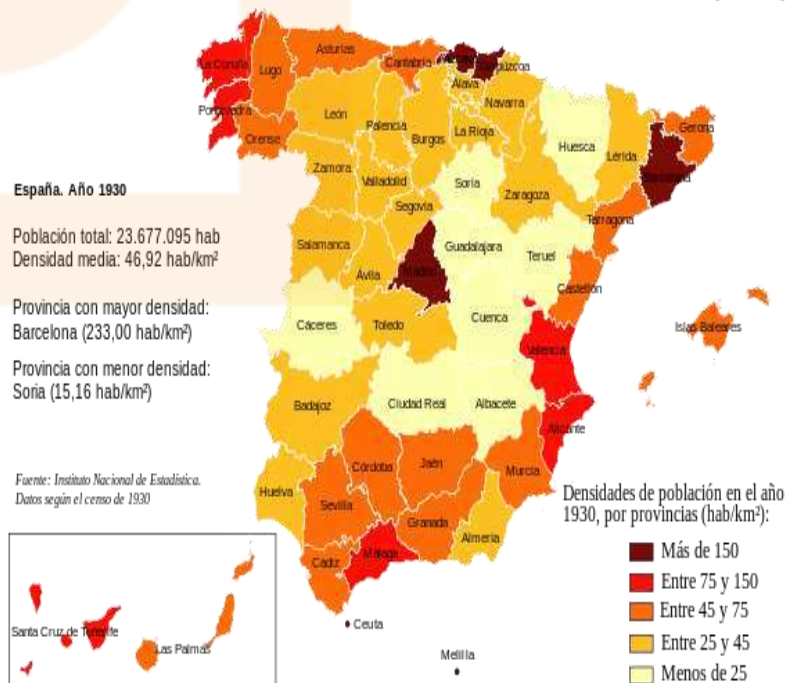
4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.

Dades demogràfiques

La població a Espanya entre 1900 i 1930

Entre 1900 i 1931, Espanya va viure un gran creixement de les migracions interiors, tot produint una significativa **redistribució territorial de la població**. Així, un volum considerable de població va desplaçar-se cap a aquells territoris on l'economia presentava característiques modernes produint un important descens de la població activa agrària.

DISTRIBUCIÓN DE LA POBLACIÓN EN ESPAÑA (1930)

4. El context econòmic i polític.

4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.

Dades demogràfiques

La població a Catalunya entre 1900 i 1930

Any	Població	Natalitat	Mortalitat	Esperança de vida
1900	1.984.000	26,1 per mil	23,3 per mil	35,5 anys
1910	2.084.000	24,2 per mil	21,1 per mil	45 anys
1920	2.344.000	22,7 per mil	18,3 per mil	47,4 anys
1930	2.791.000	20,3 per mil	15,5 per mil	53,8 anys

Font: Bloc revista Sapiens. Consultada el 09/03/2014. <http://blogs.sapiens.cat/socialsenxarxa/2011/02/14/la-modernitzacio-demografica-d%E2%80%99espanya-en-el-primer-terc-del-segle-xx/>

4. El context econòmic i polític.

4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.

Dades demogràfiques

La població a Catalunya entre 1900 i 1930

	Habitants (1900)	Habitants (1910)	Habitants (1920)	Habitants (1930)	Increment
Barcelona	883.000	961.000	1.147.000	1.572.000	+ 78%
Girona	265.000	283.000	288.000	287.000	+ 8%
Tarragona	188.000	182.000	188.000	187.000	- 2%
Tortosa	140.000	147.000	159.000	155.000	+ 10%
Vic	85.000	90.000	96.000	104.000	+ 22%
Manresa	140.000	145.000	162.000	182.000	+ 30%
Lleida	196.000	207.000	234.000	233.000	+ 18%
La seu	69.000	69.000	71.000	71.000	+ 2%
TOTAL CATALUNYA	1.966.000	2.084.000	2.345.000	2.791.000	+ 41,9 %

4. El context econòmic i polític.

4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.

Sectors econòmics a l'Espanya d'inicis dels anys 30.

<i>Primari</i>	45.51%
<i>Secundari</i>	25.51%
<i>Terciari</i>	28.98%

Sectors econòmics a la Catalunya d'inicis dels anys 30.

<i>Primari</i>	26.3%
<i>Secundari</i>	51.5%
<i>Terciari</i>	22.2%

Alt grau
d'analfabetisme 33%

La meitat de la
població infantil
sense escolaritzar.
50%

A l'Espanya rural, el
domini corresponia
als cacics.

4. El context econòmic i polític.

4.1. Una conjuntura econòmica desfavorable.

Crack del 29

Descens important de les exportacions.

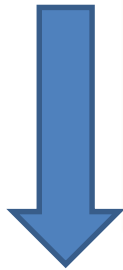
Reducció d'inversions estrangeres.

Desaparició d'un corrent migratori exterior.

- La **producció industrial no va afectar tant** perquè la producció no depenia de la demanda exterior sinó de l'interior. Molts immigrants van tornar. **Més atur i més dificultats per trobar feina.** Les dades parlen d'un **30% i 33% de la població activa.** La classe obrera estava més ben organitzada i havia posat unes altes expectatives amb la República.

**Conflictivitat
Social**

Grup "Los Solidarios" integrat per anarquistes com Buenaventura Durruti, Joan García Oliver i Ascaso entre d'altres. Se li atribueixen atracaments a bancs i l'assassinat de l'arquebisbe de Saragossa cardenal Juan Soldevila (1923).

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

4. El context econòmic i polític. 4.2. La Conflictivitat social.

Radicalització d'una part dels partits i sindicats d'esquerra.

El **PCE** dirigit per José Díaz (11.000 afiliats). Més influència.

La **CNT** inicia un projecte revolucionari.

La **UGT** radicalitza el seu discurs (Largo Caballero).

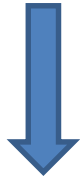
Insurrecció anarquista **Alt Llobregat** (1932).

Revolta de **Casas Viejas** (Andalusia) (1933).

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

4. El context econòmic i polític. 4.3. Els perills dels feixismes europeus.

El 30 de gener de 1933, Hitler va ser nomenat Cancellier d'Alemanya pel President Hindenburg. **Ascens del nazisme a Alemanya.**

L'any 1925, Mussolini "**Il Duce**" va convertir Itàlia en un règim totalitari. Una llei va nomenar Mussolini cap del govern i li va atorgar tots els poders. **Ascens del feixisme italià.**

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

4. El context econòmic i polític.
4.3. Els perills dels feixismes europeus.

El **culte al líder** (Caudillo, Duce, Führer).

El **rebuig** del liberalisme i de la **democràcia**.

L'**exaltació de l'Estat** per damunt dels drets i de les llibertats dels individus.

El **nacionalisme exacerbant**.

Oposició a la tradició racionalista i materialista,

La realitzadora **Leni Riefenstahl**.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

- 5.1. La reforma agrària.
- 5.2. La reforma religiosa.
- 5.3. La reforma militar.
- 5.4. La reforma de l'estat centralista.
- 5.5. La reforma social.

Entre el desembre de 1931 i el setembre de 1933, el govern d'Azaña (integrat per republicans d'esquerra i socialistes) va impulsar un **programa de reformes**.

L'objectiu era **modernitzar i democratitzar** la societat espanyola.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

5.1. La reforma agrària.

La reforma era essencial si tenim en compte el pes de l'agricultura.

La tensió social fou evident.

Objectiu	<i>Eliminar el latifundisme i crear una classe de petits i mitjans propietaris.</i>
Mesures	<i>Decrets per protegir els pagesos i modernitzar el camp espanyol. Expropiació de les terres sense treballar a través del IRA (1932).</i>

Resultats

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

5.2. La reforma religiosa.

Portada de la revista satírica La Traca (1932), publicada al mateix moment d'aprovar-se la constitució de 1931 en la que es declarava el caràcter laic de l'estat.

Cardenal Vidal i Barraquer (1868-1943)

<i>Objectiu</i>	<i>Secularitzar la societat espanyola.</i>
<i>Mesures</i>	<i>Aconfessionalitat de l'estat.</i> <i>Supressió del pressupost de culte i clero. Es va limitar el predomini de les ordres religioses en l'educació. Llei de congregacions. Autorització del matrimoni civil i el divorci.</i>

Resultats

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

5.3. La reforma militar.

General **F. Franco** i General **Millán Astray**. "Muera la inteligencia! ¡Viva la muerte!".

El **General Sanjurjo**, va protagonitzar, el 1932, el primer cop d'Estat contra la República.

<i>Objectiu</i>	Fidelitzar l'exèrcit a la República i allunyar els comandaments monàrquics. Sotmetre el poder militar.
<i>Mesures</i>	Llei de retir de l'oficialitat . Reduir el nombre d'unitats i oficials. Suprimir les capitànies generals. Creació de la Guàrdia d'assalt. Tancament de l'Acadèmia de Saragossa.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

5.4. La reforma de l'estat centralista.

Ponència Redactora de l'Estatut de Núria. D'esquerra a dreta, Martí Esteve, Jaume Carner, Rafael Campalans, personatge no identificat, Josep M. Millàs Raurell, Pere Coromines i Antoni Xirau.
Núria, juny de 1931.

<i>Objectiu</i>	<i>Crear una nova organització territorial descentralitzada.</i>
<i>Mesures</i>	<i>A Catalunya es va aprovar l'Estatut de Núria (1932). Al País Basc els carlins i el PNB van redactar un nou Estatut d'Estella (1931). I Galícia on la consciència nacionalista era menys acusada no es va arribar a posar en pràctica.</i>

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

5. Les Reformes del Bienni d'esquerres (1931-1933).

5.5. La reforma social.

<i>Objectiu</i>	Millorar les condicions laborals de la classe treballadora. Millorar el nivell cultural del país.
-----------------	---

<i>Mesures</i>	Llei de contractes de Treball. Setmana laboral de 40 hores. Augment de salaris. Creació d'assegurances. Llei de Jurats mixtos. Dret a l'educació (10.000 noves escoles). Promoure una educació liberal i laica. Missions pedagògiques.
----------------	--

Francisco Largo Caballero (1869-1946).

Resultats

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

- 6.1. L'Estatut de Núria (1932).
- 6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.
- 6.3. El món obrer català.

El 17 d'abril arribava a Barcelona una comissió del govern integrada per tres ministres **Nicolau d'Oliver, Marcel·lí Domingo i Fernando de los Ríos** que serien els encarregats de negociar amb el president.

ULTIMA HORA

El Rey ha entregado poderes al Conde de Romanones quien a su vez los entregó al señor Alcalá Zamora.

Se asegura que el Rey sale para Portugal donde se supone embarcará.

El señor Emiliano Iglesias dcluvo al gobernador de Barcelona que poco después fue puesto en libertad.

El señor Macià telegrafía a los Ayuntamientos de Cataluña para que proclamen la República. Lopez Ochoa se dirige a Capitanía para asumir el mando de la región.

Acord amb el **president Macià** i el mateix president de la República, **Niceto Alcalá Zamora** (21 d'abril de 1931).

Substitució de la República Catalana per la concessió immediata d'un **règim d'autonomia concretat** en el govern de la *Generalitat* i el compromís de l'elaboració d'un **Estatut d'Autonomia**.

Davant dels aconteixements esdevinguts a Barcelona on s'ha proclamat president de la República Catalana a n'En Macià i alcalde de la ciutat el nou regidor Companys, fets que han tingut immediata repercussió en nostra ciutat i en altres, recomanem al poble de Terrassa per la nostra part i per part de la Permanent constituïda en el nostre Ajuntament, ser i res més que ser, sapientment esperant els esdeveniments amb tota serenitat.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

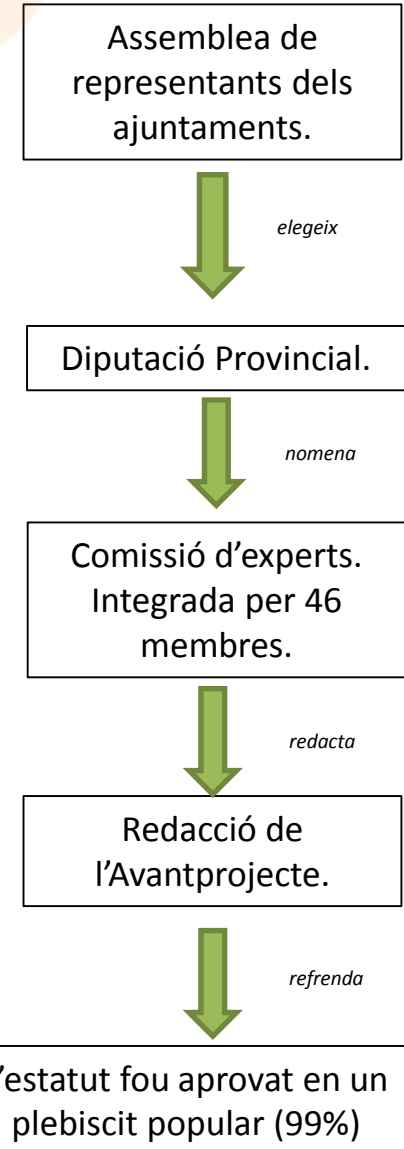
6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

Entre el 10 i 20 de juny de 1931 una comissió elegida per representants municipals es va reunir a Núria per enllestir l'avantprojecte de l'Estatut. El 2 d'agost de 1931 serà aprovat en Referèndum per tot el poble Català.

Projecte d'Estatut d'Autonomia de Catalunya (1931).
Veure llibre Vicens Vives. Pàgina 252

selectivitat.io

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

Característiques de l'avantprojecte d'Estatut d'Autonomia.

*Estructura de l'estat espanyol com a **federació** de tots els pobles hispànics. **Incompatible** amb la Constitució.*

***Catalunya** era un **Estat autònom** dins de la República Espanyola.*

*La sobirania residia en el **poble de Catalunya**.*

***Defensa de la llengua catalana** i control de l'ensenyament.*

*Possibilitat d'agregació de **futurs territoris** de parla catalana.*

*La **Generalitat** assumia **Competències exclusives** en l'ensenyament, la cultura, la policia i l'ordre públic, la sanitat, les obres públiques, el règim municipal i els tribunals de justícia.*

El 26 de juliol el text de Núria va ser aprovat per 1.063 municipis catalans (98%); i el **2 d'agost de 1931, el poble català es pronunciava a favor de l'Estatut** amb un 75% de participació, i 595.205 vots a favor (99%) per només 3.286 en contra. **L'Estatut naixia amb un amplíssim suport a Catalunya**, però encara faltava el tràmit més feixuc: la seva aprovació per les Corts espanyoles.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

Característiques finals de l'Estatut d'Autonomia després de ser aprovat a les corts espanyoles.

Estructura de l'estat espanyol com a estat autonòmic . No federal.

Catalunya era una regió autònoma dins de la República Espanyola.

Es conservaven el Parlament català i la Generalitat com institucions bàsiques.

Català i castellà eren declarats llengües oficials.

La Generalitat obtenia algunes competències en ordre públic, i administració de justícia. Competències respecte el Dret Civil Català

Creava el Tribunal de Cassació de Catalunya.

Tots els conflictes entre la Generalitat i l'Estat eren solucionats pel Tribunal de Garanties Constitucionals.

Azaña li traspasa un Estatut a Macià (recent nascut), i al costat hi ha la figura d'esquerra (matrona). El text diu:

-Aquí el teniu (Azaña).

-Ara tot serà que la dida me'l cuidi bé (Macià).

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

El diari "La humanitat" fou l'òrgan oficial de ERC durant l'època de la República i la Guerra Civil.

Resultats eleccions al parlament de Catalunya (1932)

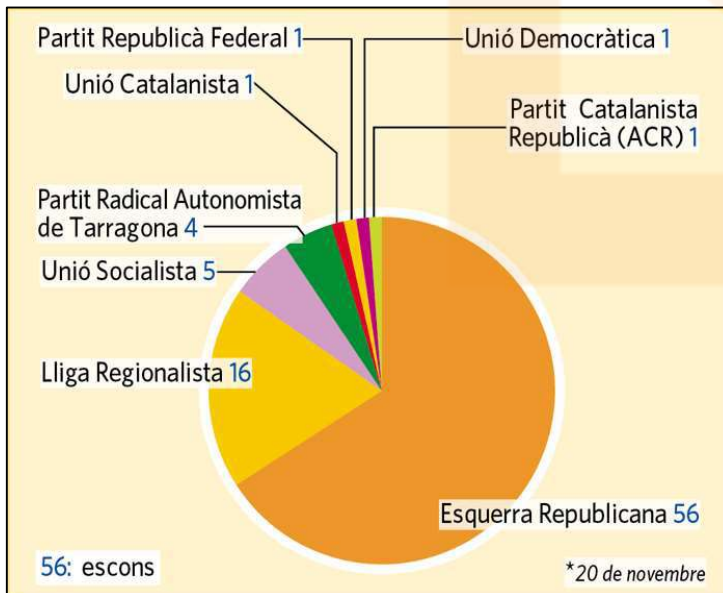

Diagrama circular sobre les eleccions del 20 de novembre de 1932.

Les eleccions van donar una aclaparant **victòria a la coalició republicano-socialista** encapçalada per **l'Esquerra Republicana de Catalunya**, i integrada a més per la Unió Socialista de Catalunya i per d'altres petits partits republicans. Liderada per **Francesc Macià**, va obtenir la **majoria absoluta** (68 dels 85 escons del parlament).

Després **de 1932 i fins a l'any 1980, no hi va tornar a haver eleccions al Parlament de Catalunya** a causa primer de l'esclat de la Guerra Civil espanyola el 1936, i de la posterior abolició de les institucions catalanes per part de la dictadura franquista entre 1938 i 1976.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

Política econòmica de la Generalitat republicana

Es va crear els **serveis d'estadística**, l'Institut d'Investigacions econòmiques. Es van fomentar la **creació de cooperatives** i de **centres d'experimentació agrària**. Es van aprovar una **reducció del 50% de les rendes** que els rabassaires pagaven als propietaris. **Nova divisió comarcal** de Catalunya amb 38 comarques.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

Política social de la Generalitat republicana

Es van crear institucions d'ajuda i suport social, tals com **Institut Contra l'Atur Forçós** i el **Consell de Treball**. Millora de la xarxa d'hospitals i assistència de malalts.

Govern de la Generalitat presidit per Lluís Companys (1933) després de la mort sobtada de Francesc Macià.

Manifestació rabassaire en favor de la Llei de Contractes de Conreu.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

Política educativa de la Generalitat republicana

Es van fundar nombroses escoles i centres d'ensenyament de secundària. Es va crear **l'Institut Escola** (centre de noves experiències pedagògiques). **L'escola Mixta**. Es van millorar les condicions laborals i salarials dels mestres.

*"M'he proposat de fer homes bons;
si a més els faig forts, millor;
si a més em surten savis,
millor encara"*

Josep Estalella i Graells, director del primer Institut Escola (1935)

selectivitat.io

*L'any 1932 naixia el primer **Institut Escola de Catalunya** al Palau del Governador del parc de la Ciutadella amb uns 60 estudiants que mai van poder oblidar la qualitat de l'ensenyament que els hi van oferir en uns anys tan decisius.*

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

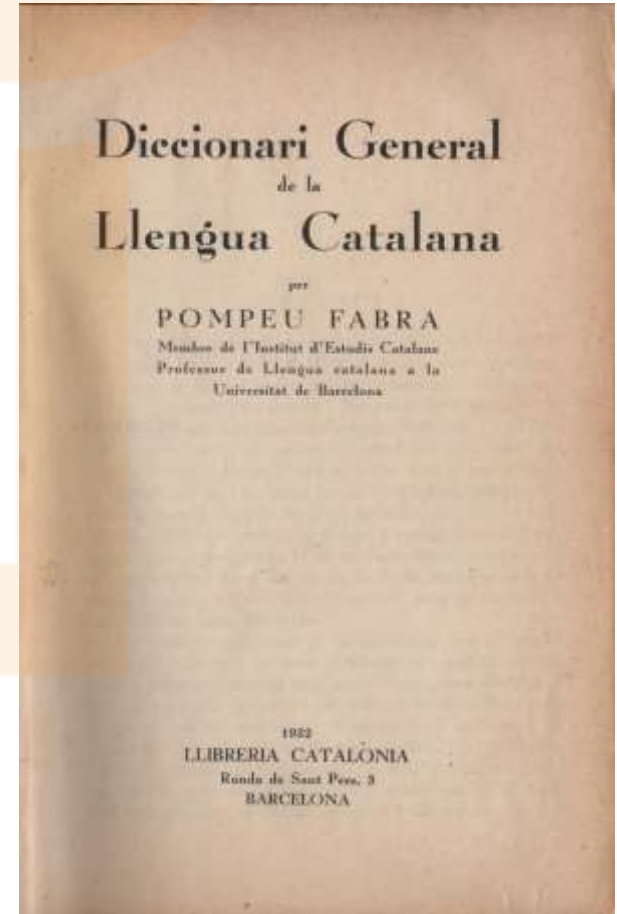
6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

Política cultural de la Generalitat republicana

Es va publicar el **Diccionari de Pompeu Fabra**. I es va fixar el català normatiu. L'ús de la llengua va augmentar enormement. **Publicació de més de 27 diaris en català.**

Fou publicat per primera vegada en fascicles l'any 1931 i com a volum únic l'any 1932. Va ser el diccionari normatiu del català durant 63 anys, fins al 1995 que aparegué la primera edició del Diccionari de la Llengua catalana de l'IEC.

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

Àngel Pestaña
(1886-1937)

Anarquistes integrats dins de la FAI. Ascaso, Durruti i Garcia Oliver n'eren partidaris

Una part majoritària votava a ERC, ara bé, sindicalment era la **CNT**, la que aglutinava aquest moviment. Dins de la CNT van conviure **dos moviments/Dues faccions**.

Anarcosindicalistes
de la CNT.

*Dirigits per **J.Peiró** i Àngel **Pestaña**. Partidaris de combinar l'estratègia revolucionària amb la defensa dels interessos de la classe treballadora. Veien la **República de manera positiva**.*

Anarquistes de la FAI
(federació anarquista ibèrica)

*Els anarquistes integrats dins de la **FAI** que veien el règim republicà com una mera continuació del règim monàrquic. I per tant, **calia desestabilitzar-lo per crear una nova societat anarquista**. **Ascaso, Durruti i Garcia Oliver** n'eren partidaris.*

Tema 3. La Segona República espanyola (1931-36).

6. La Catalunya autònoma.

6.1. L'Estatut de Núria (1932).

6.2. La tasca de govern de la Generalitat de Catalunya.

6.3. El món obrer català.

Qui era la Unió Rabassaire?

Sindicat de viticultors no propietaris sorgit a Catalunya l'any 1922. Fou una organització molt propera a ERC.

La paraula **Rabassaire** és el nom que rep la persona que conrea una terra amb contracte de rabassa morta.

